

Danske deltidslandmænd er 25 milliarder værd

Også lokale deltidslandmænd på Sjælland bidrager på flere måder til øget værdi i landdistrikterne. Både i form af produktionsværdi og ved at skabe liv i landsbyerne.

I en ny økonomisk analyse fra Videncentret for Landbrug har man belyst den samfundsøkonomiske betydning hos danske deltidslandmænd. Hele 25 milliarder kroner i produktionsværdi er det beløb, som de danske deltidslandmænd bidrager med. Resultatet er ganske bemærkelsesværdigt set i lyset af, at deltidslandmænd, som det fremgår af navnet, jo samtidig passer deres lønarbejde.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug, som har stået for analysen, er positivt overrasket over det store bidrag, som de 30.000 deltidslandbrug i Danmark genererer til samfundet.

"Vi kan konkludere, at deltidslandmændene tilsammen yder et betydeligt bidrag til samfundsøkonomien. Værdien af deltidssegmentets primærproduktion samt direkte forward-effekter i forarbejdende led androg ca. 14,5 mia. kr. Tilføjes hertil de afledte effekter på andre erhverv via en input/output-model for dansk økonomi, opnås en produktionsværdi på næsten 25 mia. kr.," forklarer Klaus Kaiser om resultaterne af analysen.

Udlever iværksættergenet

I Danmark har vi i dag 30.000 deltidslandbrug, og et af dem ejes af Estella og Martin Jessen fra Værløse. De er anden generation på den smukt beliggende ejendom Orehøjgård, som ligger med ryggen mod Ganløse Gods' skov. Parret driver her hestepension med plads til 18 heste og har græs på de 14 ha jord, der hører med til ejendommen. De har begge fuldtidsjobs ved siden af hestepensionen, Martin arbejder på DTU, og Estella er kemiingeniør.

"Vi er drevet af, at vi her kan gå og bygge en virksomhed op. Der er kort vej fra ide til handling, og til vi ser resultatet, og så nyder jeg at følge årstidernes skiften," siger Estella Jessen.

På Orehøjgård hilser de den nyligt offentliggjorte analyse om deltidslandmændenes samfundsøkonomiske betydning meget velkommen, og de betegner den som vigtig.

"Det er vigtigt at synliggøre forskellige erhvervs betydning, og man undervurderer ofte hesteinteressen. Den skaber altså mange arbejdspladser i Danmark. Denne ejendom kunne have været solgt i bidder, vi kunne have solgt jorden fra og lejet bygningerne ud, men vi valgte at fortsætte med at drive landbrug herfra. Det betyder, at der skabes liv herude, og der skabes omsætning i lokale virksomheder. De, der kommer herud til deres heste, har høje stillinger inde i København; vi har skabt deres frirum, og de kommer ud til en helt anden verden. Vi bidrager med noget positivt til folk," pointerer Martin Jessen.

Parret har aldrig forsøgt at regne deres timeløn ud, og det er heller ikke vigtigt for dem. Alle de penge, de har i indtægt på landbruget og hestepensionen, investeres straks i vedligehold og nybyggeri.

Jagten på det gode liv

I tilknytning til undersøgelsen er der udarbejdet kvalitative interviews med deltidslændmænd med forskellige produktionsgrene. Fællesnævneren for motiverne til at drive deltidslændbrug er 'det gode liv på landet', herunder rammerne for det gode familieliv. Desuden fremhæver deltidslændmændene, at de på denne måde kan udleve deres ambitioner om, at udøve godt landmandsskab uden at være tyngt af en tocifret milliongæld og lave afregningspriser.

"Deltidslændmændene sætter pris på, at de selv bestemmer prisen på deres produkter. Som en af deltidslændmændene udtrykte det, så er prisen på deres produkt ikke afhængig af, hvad Putin pludselig beslutter sig for. De fremhæver også lysten til at bo på landet, og det bidrag, som de yder i forhold til at holde liv i landdistrikterne. Deltidslændbruget er en integreret og meget betydningsfuld del af befolkningen i landdistrikterne og bidrager blandt andet til at opretholde skoler, institutioner, handel, lokale håndværkere, turisme, naturpleje og anden aktivitet i landdistrikterne," forklarer Eva Gleerup, Videncentret for Landbrug, og projektleder på projektet.

Det kan Martin og Estella Jessen nikke genkendende til, for her er det også et helt bevidst valg at bo på landet midt i naturen.

"Det er ren meditation at sidde i traktoren på marken, og det er livet på landet, jeg er fascineret af, og ikke så meget det at være en stor landmand. Men fællesskabet på landet er meget givende, og det har vi ikke på samme måde oplevet i byen. Selvom der er 5 km op til en af vores naboer, så kalder vi ham nabo, og han er altid villig til at hjælpe os. Jeg har aldrig følt mig hjemme i mine forældres parcelhus eller i det hus, vi boede i før i byen," forklarer Martin Jessen.

Væsentligt bidrag til beskæftigelse

Den direkte produktion i deltidsegmentet samt forward-leddet har en effekt på beskæftigelsen, som kan opgøres til ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede. Tilføjes beskæftigelsen i tilknyttede erhverv, opnås en effekt på ca. 21.400 fuldtidsbeskæftigede.

Billedtekst: Estella og Martin Jessen driver en hestepension ved Værløse, mens de nyder sammenholdet og det frie liv på landet.

Fakta:

Estella og Martin Jessen

Orehøjgård Hestepension, Værløse

www.orehoejgaard.dk

Produktion:

Hestepension

14 ha jord, hø og wrap

Yderligere informationer kontakt:

Martin og Estella Jessen, Orehøjgård Ganløse Ore, Værløse Tel. 60 54 23 34 / 60 40 58 48

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug. Tel: Telefon: 8740 5175 / 2013 5175

Eva Gleerup, udviklingskonsulent, projektleder, Videncentret for Landbrug. Tel: 2138 5528

Yderligere fakta:

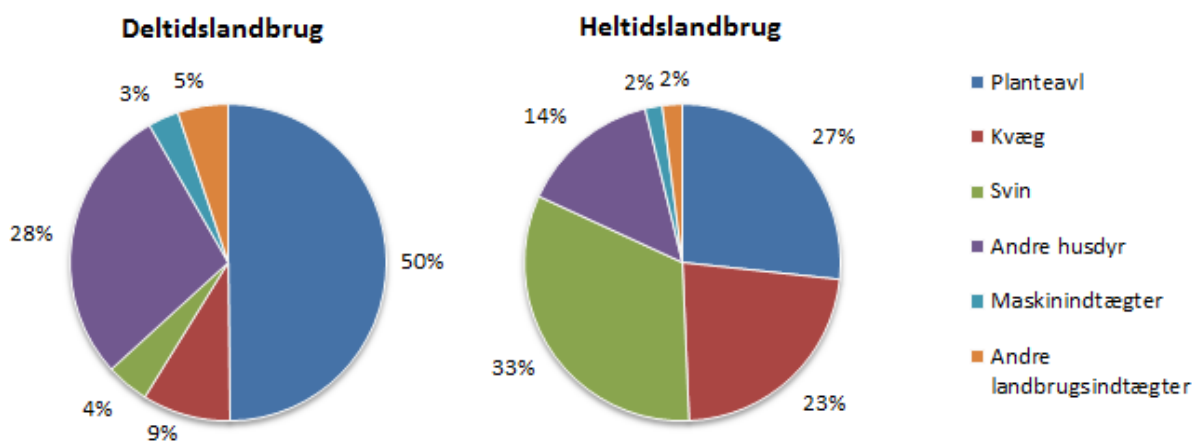
Hvad producerer deltidslandmanden?

Mange deltidslandbrug har ofte en blandet produktion, men den dominerende driftsgren blandt deltidslandmænd er planteavl. Bruttoudbyttet udgør således samlet set ca. 50 %. Planteavl er i forhold til animalsk produktion velegnet som deltidsbeskæftigelse sammen med lønmodtagerarbejde, da det indebærer en mindre arbejdstung produktion, der ikke kræver dagligt arbejde bortset fra få tidspunkter på året. Herudover er andelen af bruttoudbyttet højt for kategorien andre husdyr, som primært dækker over fjerkræ, får og mink. Fjerkræ består af slagtekyllinger og ægproduktion, og den produktion dækker op imod 80 pct. af bruttoudbyttet i kategorien andre husdyr.

Den tredjestørste produktionsform i deltidssegmentet er kvæg, som udgør knap 10 pct. Det dækker primært over kødkvæg. Resten af omsætningen fordeler sig med 3-5 pct. på svin, maskinstation og andre landbrugsindtægter.

Fordelingen adskiller sig markant fra heltidsbrug, hvor planteavl "kun" udgør ca. en fjerdedel, mens animalsk produktion, især kvæg, svin og mink, står for en betydelig større andel.

Oversigt over fordelingen af produktionen hos de danske deltidslandmænd og heltidslandmænd:

Baggrund:

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet af:

Chefkonsulent Camilla K. Damgaard, NIRAS, Professor Bjarne Madsen, Center for Regional- og Turisemeforskning, erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug

